Domov seniorov ARCHA

Rozvodná 25, 831 01 Bratislava

Smernica č. 1/2024

O ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti v Domove seniorov ARCHA, Rozvodná 25, Bratislava

Schválila: PhDr. Mgr. Oľga Jarošová, PhD.

Účinnosť od 01.03.2024

Domov seniorov ARCHA
Rozvodná 25, 831 01 Bratislava

Článok 1

Úvodné ustanovenie

SMERNICA v Domove seniorov ARCHA, Rozvodná 25, 831 01 Bratislava, KTOROU SA UPRAVUJÚ PODROBNOSTI PRI OZNAMOVANÍ A PREVEROVANÍ OZNÁMENÍ O PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI.

Smernica, ktorou sa upravujú podrobnosti pri oznamovaní a preverovaní oznámení o protispoločenskej činnosti (ďalej len „smernica“) sa vydáva v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti. Domov seniorov ARCHA, Rozvodná 25, 831 01 Bratislava (ďalej len „DSA“) chce aj touto smernicou prispieť k transparentnej a etickej kultúre na pracovisku. Zamestnanci a osoby v inom obdobnom vzťahu so zariadením majú mať možnosť bezpečne, s dôverou a bez obáv z postihu oznámiť akúkoľvek nekalú praktiku, s ktorou sa stretnú pri výkone svojej práce.

Článok 2

Predmet a účel úpravy

1. Táto smernica upravuje podrobnosti o:

a) podávaní oznámení,

b) preverovaní oznámení a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení,

c) zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a totožnosti dotknutej osoby,

d) evidovaní oznámení,

e) oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia,

f) spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení,

g) prijímaní opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri preverovaní oznámení a o komunikácii s oznamovateľom vo veci týchto opatrení,

h) prijímaní opatrení proti bráneniu v oznamovaní protispoločenskej činnosti.

2. Účelom smernice je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení o protispoločenskej činnosti.

Článok 3

Základné pojmy

1. Na účely tejto smernice sa rozumie:

a) zamestnávateľ – domov seniorov ARCHA,

b) oznámenie – uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti v Domove seniorov ARCHA, Rozvodná 25, Bratislava,

c) kvalifikované oznámenie – oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchateľa,

d) pracovnoprávny vzťah – pracovný pomer, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,

e) iný obdobný vzťah – výkon práv súvisiacich s účasťou, správou alebo riadením v právnickej osobe, činnosť osoby vykonávajúcej funkciu člena orgánu právnickej osoby, činnosť samostatne zárobkovo činnej osoby, výkon práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy, ktorej predmetom je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, odborná prax, absolventská prax, aktivačná činnosť, dobrovoľnícka činnosť,

f) oznamovateľ – fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia,

g) chránený oznamovateľ – osoba, ktorá podľa zákona urobila kvalifikované oznámenie, o čom jej prokurátor alebo orgán príslušný na konanie v správnom delikte doručil písomné oznámenie o poskytnutí ochrany,

h) zodpovedná osoba – osoba, ktorá plní úlohy vyplývajúce zamestnávateľovi z § 10 a § 11 zákona,

i) dotknutá osoba – fyzická osoba alebo právnická osoba, proti ktorej oznámenie smeruje.

Článok 4

Určenie zodpovednej osoby

1. Za zariadenie plní úlohy zodpovednej osoby v zmysle zákona Mgr. Martina Lackovičová – manažér kvality v sociálnych službách - ďalej aj („zodpovedná osoba“).

2. Označenie zodpovednej osoby a spôsoby podávania oznámení sú zverejnené na informačnej tabuli pri vrátnici a webovom sídle zariadenia.

3. Zamestnávateľ zabezpečí zodpovednej osobe nezávislé plnenie jej úloh, pričom zodpovedná osoba nemôže byť za riadny výkon svojich úloh postihovaná.

Článok 5

Podávanie oznámení

1. Nikomu nesmie byť bránené v oznamovaní protispoločenskej činnosti. Bránením podaniu oznámenia sa rozumie napríklad odmietnutie prijatia oznámenia alebo akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zmariť, sťažiť alebo spomaliť podanie oznámenia. Konanie podľa tohto bodu bude považované za porušenie pracovnej disciplíny. V prípade, ak oznamovateľovi bolo bránené podať oznámenie, môže túto skutočnosť oznámiť zodpovednej osobe, ktorá preverí postup osoby, ktorá mala brániť v oznamovaní protispoločenskej činnosti. Pokiaľ bude oznamovateľovi brániť podať oznámenie zodpovedná osoba, riaditeľka DSA, ktorá podanie vybaví sama alebo prostredníctvom osobitne poverenej osoby, pokiaľ nebude inak zjednaná náprava so zodpovednou osobou.

2. Oznámenie možno podať ústne zodpovednej osobe, písomne alebo elektronicky.

3. Oznámenie obsahuje informáciu o protispoločenskej činnosti, ktorú sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s pracovnoprávnym alebo iným obdobným vzťahom a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozuje verejný záujem.

4. Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a z jeho obsahu musí byť zrejmé na akú protispoločenskú činnosť oznamovateľ poukazuje.

5. Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovateľ by vo svojom oznámení mal poskytnúť najmä nasledovné informácie:

a) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa,

b) detailný popis skutku so všetkými známymi skutočnosťami (čo sa stalo, kde, kedy, aké správanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý a pod.),

c) ako oznamovateľ získal informácie, ktoré sú predmetom oznámenia,

d) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby, ktoré môže uviesť a identifikovať,

e) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy, ktoré k oznámeniu doloží,

f) či oznamovateľ o týchto skutočnostiach a informáciách už s niekým hovoril a ak áno, s kým.

6. Podanie oznámenia zodpovednej osobe nezbavuje oznamovateľa splniť si povinnosť oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.

Článok 6

Podanie oznámenia

1. Oznámenie možno podať osobne v kancelárii zodpovednej osoby – Mgr. Martiny Lackovičovej – manažérke kvality v sociálnych službách. Oznamovateľ môže požiadať o osobné stretnutie, pričom zodpovedná osoba je povinná uskutočniť stretnutie bezodkladne, najneskôr však do 7 kalendárnych dní odo dňa požiadania. Zodpovedná osoba vyhotoví pri ústnom podaní zápisnicu o ústnom oznámení podľa vzoru v Prílohe č. 1 smernice, pričom oznamovateľ následne skontroluje jej obsah, prípadne ho opraví a potvrdí svojim podpisom.

2. Písomné oznámenie sa podáva na adresu: Domove seniorov ARCHA, Rozvodná 25, 831 01 Bratislava.
3. Písomné oznámenie sa podáva v uzatvorenej obálke s označením „Neotvárať – INTERNE CHRÁNENÉ – do rúk Mgr. Martine Lackovičovej“.
4. Písomnosť s označením „Neotvárať – INTERNE CHRÁNENÉ – do rúk Mgr. Martine Lackovičovej“ zamestnanec určený na evidovanie pošty nesmie otvoriť, označí ju len podacou pečiatkou s vyznačením dátumu prijatia a číslom v podacom denníku a bezodkladne ju doručí zodpovednej osobe.
5. Oznámenie elektronickou formou sa zasiela na e-mailovú adresu martina.lackovicova@dsarcha.sk, ktorá je prístupná len zodpovednej osobe.
6. Oznámenie je možné podať aj anonymne. Ak oznamovateľ podá podnet anonymne môže uviesť anonymný e-mailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a odpovedať na prípadné otázky. Zodpovedná osoba je zároveň povinná potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku prešetrenia oznámenia prostredníctvom tejto e-mailovej adresy.
7. Oznámenie prijaté inou osobou ako zodpovednou osobou je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe. Zároveň je táto osoba povinná zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s oznámením, predovšetkým o skutočnostiach, ktoré by mohli identifikovať oznamovateľa, prípadne dotknuté osoby.

Článok 7

Povinnosti a oprávnenia zodpovednej osoby

1. Zodpovedná osoba je povinná prijať a preveriť každé oznámenie podané v zmysle zákona.

2. Oznámenie sa posudzuje podľa obsahu, bez ohľadu na jeho označenie.

3. Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov podaného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie a rozhodne o ďalšom postupe.

4. Ak z obsahu oznámenia vyplynie, že nejde o oznámenie v zmysle zákona, ale na jeho vybavenie je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba postúpi oznámenie tomuto orgánu, O postúpení oznámenia písomne informuje oznamovateľa.

5. Ak z obsahu oznámenia vyplynie, že oznámením v zmysle zákona je iba jeho časť, prešetrí sa v zmysle zákona a tejto smernice iba príslušná časť. Ostatné časti oznámenia zodpovedná osoba bezodkladne postúpi orgánu príslušnému na vybavenie. O postúpení zodpovedná osoba písomne informuje oznamovateľa.

6. Zodpovedná osoba je povinná prešetriť oznámenie do 90 dní odo dňa potvrdenia jeho prijatia. Ak sa prijatie oznámenia nepotvrdilo, do 90 dní od uplynutia 7 dní od jeho prijatia.

7. V prípade potreby doplnenia alebo upresnenia údajov uvedených v oznámení zodpovedná osoba vyzve bez zbytočného odkladu oznamovateľa na doplnenie alebo upresnenie oznámenia s určením primeranej lehoty nie dlhšej ako 5 dní na vykonanie tohto úkonu tak, aby bola dodržaná lehota na

prešetrenie oznámenia podľa čl. 6 ods. 6 tejto smernice. V prípade, ak podanie nebude podľa predchádzajúcej vety doplnené, zodpovedná osoba prešetrí oznámenie podľa jeho obsahu. V prípade, že bude doplnenie alebo spresnenie údajov, bez ktorých nebude možné začať preverovanie oznámenia vykonané po uplynutí lehoty uvedenej v čl. 6 ods. 6 tejto smernice, zodpovedná osoba preverí oznámenie do 90 dní odo dňa doplnenia alebo spresnenia oznámenia.

8. Zodpovedná osoba je oprávnená v potrebnom rozsahu písomne požiadať o súčinnosť pri preverovaní oznámenia oznamovateľa, ako aj zamestnancov a štatutárny orgán, ktorí sú povinní poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri preverovaní oznámenia bezodkladne, resp. vo vzájomne dohodnutom termíne v lehotách tak, aby bola dodržaná lehota na prešetrenie oznámenia podľa čl. 6 ods. 6 tejto smernice.

9. Oznamovateľ je povinný poskytnúť pri preverovaní oznámenia nevyhnutnú súčinnosť.

10. Zodpovedná osoba je pri preverovaní oznámenia oprávnená od štatutárneho orgánu a zamestnancov v zmysle ods. 8 tohto článku vyžadovať predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi, vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi.

11. Zodpovedná osoba je povinná oznámenia, evidenciu oznámení a písomnú dokumentáciu súvisiacu s preverovaním oznámení chrániť pred stratou, zničením, poškodením, zneužitím alebo iným neoprávneným nakladaním. Je tiež povinná dbať na to, aby sa zamedzil prístup neoprávnených osôb k evidencii oznámení a k dokumentácii súvisiacej s preverovaním oznámení.

Článok 8

Evidencia oznámení

1. Zodpovedná osoba bezodkladne zaeviduje každé oznámenie v evidencii oznámení oddelene od evidencie ostatných písomností a najneskôr do 7 dní potvrdí oznamovateľovi prijatie oznámenia.

2. Zodpovedná osoba je povinná počas 3 rokov odo dňa doručenia oznámenia viesť evidenciu oznámení, v ktorej zaznamenáva nasledovné údaje:

a) dátum doručenia oznámenia,

b) meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa, ak nejde o anonymného oznamovateľa,

c) predmet oznámenia,

d) výsledok preverenia oznámenia,

e) dátum skončenia preverenia oznámenia,

f) dátum a spôsob oboznámenia oznamovateľa o výsledku preverenia.

3. Evidencia oznámení sa vedie v písomnej forme a je dostupná výlučne zodpovednej osobe.

Článok 9

Preverovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná preveriť a vybaviť oznámenie tak, aby sa zistil skutočný stav veci.

2. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu orgánu, zodpovedná osoba oboznámi dotknutého zamestnanca alebo štatutárny orgán s informáciami uvedenými v oznámení a umožní im vyjadriť sa k nim, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie predmetu oznámenia.

3. O výsledku preverenia oznámenia vypracuje zodpovedná osoba „Správu o výsledku preverenia oznámenia“ (ďalej len „Správa“), v ktorej zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza oznamovateľ v oznámení a zároveň uvedie informácie zistené v procese preverovania oznámenia, t. j. skutočný stav veci.

4. Ak bolo preverovaním zistené, že informácie uvedené v oznámení boli pravdivé, navrhne zodpovedná osoba v Správe aj opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených preverovaním, kto, resp. ktorý organizačný úsek ich má vykonať, lehoty na prijatie opatrení, na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a lehotu na splnenie prijatých opatrení.

5. Zodpovedná osoba oboznámi štatutárny orgán s obsahom Správy.

6.Zodpovedná osoba je povinná písomne oboznámiť oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a opatreniami, ak boli prijaté na základe preverenia oznámenia do 90 dní od potvrdenia prijatia oznámenia alebo ak sa prijatie oznámenia nepotvrdilo, do 90 dní od uplynutia 7 dní od prijatia oznámenia.

7. Za preverenie oznámenia sa považuje aj postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov. Ak výsledkom preverenia oznámenia je postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba je povinná o tejto skutočnosti vopred informovať oznamovateľa, to neplatí, ak by informovaním oznamovateľa mohlo byť zmarené prešetrenie oznámenia. Zodpovedná osoba je povinná vyžiadať si výsledok vybavenia v rozsahu ako to umožňuje právny predpis a do 10 dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámiť oznamovateľa.

8. Ak bolo opätovne podané oznámenie v tej istej veci a toto neobsahuje nové skutočnosti, zodpovedná osoba písomne oznámi oznamovateľovi výsledok a spôsob vybavenia pôvodného oznámenia.

9. Pokiaľ sa počas preverovania oznámenia zistí, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu alebo k iným skutočnostiam, zodpovedná osoba oznámi podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov.

Článok 10

Odvetné opatrenia a ochrana zamestnanca

1. Odvetné opatrenia voči oznamovateľovi sú zakázané. Nikto nemôže byť vystavený diskriminácii, disciplinárnemu konaniu, strate zamestnania či inému postihu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere, alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa

tento oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov.

2. V prípade, že by oznamovateľovi bolo bránené v podaní oznámenia, môže túto skutočnosť oznámiť priamo zodpovednej osobe, ktorá preverí postup osoby, ktorá mala brániť v oznamovaní protispoločenskej činnosti.

3. Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovný úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktoré je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa alebo preukázateľne nesúvisí s oznámením zamestnanca o protispoločenskej činnosti.

4. Ak sa zamestnanec domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.

5. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť. Na podávanie, prijatie, evidenciu a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia čl. 4 až 8 smernice.

Článok 11

Zachovávanie mlčanlivosti

1. Zodpovedná osoba má povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa oznámenia, toho proti komu smeruje a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedela pri prijímaní a preverovaní oznámenia.

2. Zodpovedná osoba vždy kontaktuje oznamovateľa tak, aby nedošlo k prezradeniu jeho identity (emailom, osobne alebo telefonicky).

3. Pri preverovaní oznámenia z dôvodu zachovania anonymity oznamovateľa oznámenia používa odpis oznámenia, alebo ak je to možné jeho kópiu bez uvedenia údajov, ktoré by identifikovali oznamovateľa.

4. V prípade, že z obsahu oznámenia alebo z informácií, ktoré sú obsahom oznámenia možno zistiť totožnosť oznamovateľa, zodpovedná osoba s takýmito informáciami dotknutého zamestnanca ani štatutárny orgán neoboznámi, ale vyzve ho len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie oznámenia.

5. Na poskytnutie informácie o totožnosti oznamovateľa je potrebný jeho písomný súhlas.

6. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby trvá aj po ukončení vnútorného preverovania alebo vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, a to aj vtedy, ak sa podozrenie z protispoločenskej činnosti nepreukázalo ako aj po ukončení pracovného pomeru s oznamovateľom alebo dotknutou osobou.

Článok 12

Spracúvanie osobných údajov a ochrana osobných údajov oznamovateľa

1. Pri spracúvaní osobných údajov získaných pri preverovaní oznámenia sa postupuje podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) zo dňa 27. apríla 2016 a zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

2. Zodpovedná osoba na účely evidencie oznámení spracúva osobné údaje v rozsahu uvedenom v čl. 7 ods. 2 tejto smernice.

3. Zodpovedná osoba na účely preverovania oznámenia spracúva aj iné osobné údaje ako sú uvedené v ods. 2 tohto článku, ak je to nevyhnutné na riadne a úplné prešetrenie oznámenia.

4. Osobné údaje uvedené v ods. 2 a 3 tohto článku sa uchovávajú 3 roky odo dňa prijatia oznámenia, tým nie sú dotknuté povinnosti zodpovednej osoby vyplývajúce zo zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a registratúrneho poriadku zariadenia.

5. Oznamovateľ poskytuje také osobné údaje, ktoré sú pravdivé a aktuálne, aby sa nezmarilo preverovanie.

Článok 12 Záverečné ustanovenie

1. Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom 01.03.2024.

Domov seniorov ARCHA
Rozvodná 25, 831 01 Bratislava

Príloha č. 1

VZOR

Zápisnica o ústnom oznámení	
Oznámenie prijaté dňa:	
Údaje o oznamovateľovi: (v prípade požiadavky oznamovateľa ostať v anonymite sa tieto údaje nevyžadujú)	Adresa trvalého pobytu: Kontakt:
Predmet oznámenia: (smeruje proti – označenie subjektu, nedostatky, na ktoré poukazuje a pod.)	